VERTI-WORK GROUP

METODICKÁ PŘÍRUČKA (MEWP):

BEZPEČNÝ PROVOZ PLOŠIN

Aktualizovaná verze 2026

All Rights Reserved®VERTI-WORK Group 2026

www.verti-work.cz

1. LEGISLATIVNÍ RÁMEC

V ČR se provoz plošin (MEWP – Mobile Elevating Work Platforms) řídí těmito klíčovými předpisy:

§

- **NV č. 193/2022 Sb.:** O vyhrazených technických zdvihacích zařízeních (plošiny jsou VTZ).
- **NV č. 362/2005 Sb.:** O bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky.
- **ČSN EN 280+A1:** Mezinárodní technická norma definující konstrukci a stabilitu plošin.
- **Zákon č. 262/2006 Sb.** (Zákoník práce): Odpovědnost zaměstnavatele za školení a OOPP.

2. ZAKÁZANÉ MANIPULACE

Toto jsou nejčastější příčiny smrtelných úrazů. Tyto body musí být součástí každého místního provozního bezpečnostního předpisu (MPBP).

- **Výstup z koše ve výšce:** Plošina není výtah. Výstup na střechu nebo konstrukci z vysunutého koše je přísně zakázán (pokud k tomu není plošina speciálně konstruována a certifikována). Hrozí převrácení stroje vlivem změny těžiště.
- **Zvětšování dosahu:** Je zakázáno stoupat na zábradlí koše, používat v koši žebříky, bedny nebo jiné pomůcky pro dosažení vyššího bodu. Pracovník musí stát na podlaze koše!
- **Překračování bočních sil:** Plošina není jeřáb. Je zakázáno pomocí plošiny cokoli vytrhávat ze země, přitahovat konstrukce nebo ji používat k bočnímu tahu. Koše jsou stavěny na omezenou boční sílu (obvykle 200–400 N).
- **Práce v nadlimitním větru:** Každá plošina má na výrobním štítku maximální povolenou rychlost větru (zpravidla 12 m/s). Při vyšším větru se plošina mění v plachtu a převrací se.
- **Ignorování patek:** Používání výložníkových plošin bez úplného vysunutí a podložení patek (pokud to typ vyžaduje).

3. ZÁBORY A ŘÍZENÍ PROSTORU

Rozdíl mezi prací „v hale“ a „venku“ je v dynamice prostředí. Zóna ohrožení není jen prostor pod košem, ale celý akční rádius ramene + 1 metr.

A) Práce ve veřejném prostoru (Město, silnice, chodníky)

Zde vstupujete do režimu zákona o pozemních komunikacích.

- **DIO (Dopravně inženýrské opatření):** Pokud plošina zasahuje do silnice nebo chodníku, musíte mít schválený projekt dopravního značení.
- **Fyzické oddělení:** Používejte stabilní zábrany (zábradlové ploty), nejen „výstražnou“ pásku, kterou lidé podlézají.
- **Odpovědná osoba (Pozemní pracovník):** Dole u podvozku musí být vždy druhá osoba, která hlídá prostor, komunikuje s veřejností a v případě kolapsu operátora nebo plošiny umí použít nouzové spuštění ze země.

B) Práce v uzavřeném prostoru (Haly, sklady)

Rizika jsou vnitřní doprava a omezený prostor.

- **Blokace uliček:** Pokud pracujete v uličce vysokozdvižných vozíků (VZV), ulička musí být z obou stran fyzicky uzavřena.
- **Ochrana proti nárazu:** Podvozek plošiny musí být označen kužely s reflexními pruhy. Řidiči VZV mají často omezený výhled vzhůru.
- **Analýza podloží:** Pozor na poklopy kanálů, dilatační spáry a čistotu podlahy (olejové skvrny způsobují smyk podvozku při pojezdu).

4. ROZDÍLY V EXTRÉMNÍCH PODMÍNKÁCH

Parametr	Průmyslová hala (Uvnitř)	Veřejný prostor (Venku)
Vítr	**Minimální riziko (průvan u vrat).**	**Rozhodující faktor stability. Nutný anemometr.**
Podklad	**Beton (vysoká únosnost, ale pozor na kanály).**	**Asfalt, trávník, chodník (riziko propadnutí).**
Veřejnost	**Pouze proškolení zaměstnanci.**	**Nekontrolovaný pohyb osob a dopravních prostředků.**
Osvětlení	**Stálé (často nutnost přídavných světel na koši).**	**Proměnlivé (oslnění sluncem/ tma).**
Elektřina	**Jeřábové dráhy, troleje.**	**Venkovní vedení (vysoké napětí).**

VERTI-WORK GROUP

06/11

5. OOPP: ALARMUJÍCÍ ČESKÁ REALITA

Podle terénních pozorování, neoficiálních dat auditorů a zkušeností z praxe dochází v České republice k naprosto fatálnímu systémovému selhání:
Odhadem až 95 % pracovníků v koších pracovních plošin v ČR NENÍ připoutáno VŮBEC.

Je to ruská ruleta, kterou firmy hrají s životy svých zaměstnanců a svou vlastní ekonomickou existencí.

Pokud pracovník není připoután, stačí jediné drobné cuknutí hydrauliky, najetí kolem na kámen nebo poryv větru. Nastane tzv. "**katapult efekt**". Fyzika je neúprosná – koš na dlouhém rameni funguje jako prak. Nepřipoutaný člověk letí ven. Konec příběhu.

Až překonáte ten nejdůležitější krok a donutíte lidi nosit postroj, nastává druhá nejčastější chyba – špatný typ lana.

Zádržný systém (TO JEDINÉ SPRÁVNÉ):

Cílem není chytat padající tělo. Cílem je nepustit tělo z koše. Spojovací prostředek (lano) musí být tak krátký (často nastavitelný zkracovač), aby pracovník fyzicky nedosáhl přes okraj zábradlí. Pokud nemůže přepadnout, nemůže spadnout.

Zachycení pádu (TO ŠPATNÉ V PLOŠINĚ):

Použití klasického 1,5m nebo 2m lana s tlumičem pádu je v plošině nebezpečné.

- **Riziko 1:** Při vymrštění z koše letí pracovník na dlouhém laně a narazí do konstrukce ramene dříve, než tlumič zafunguje.
- **Riziko 2:** Pokud visí pod košem, dynamický ráz při zachycení pádu může destabilizovat a převrátit celou plošinu (zejména menší nůžkové a kloubové typy).

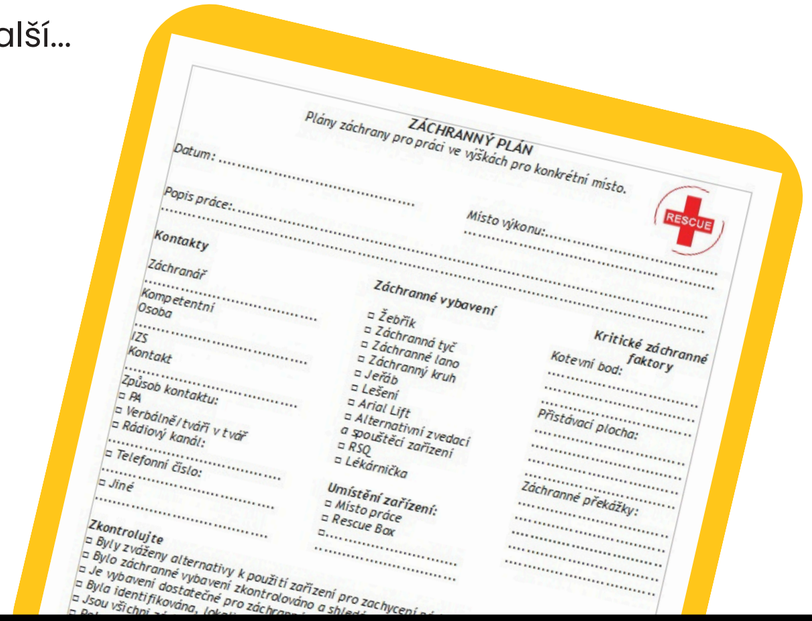
6. ZÁCHRANNÝ PLÁN: Povinnost, ne doporučení

07/11

Co musí Záchranný plán obsahovat

1. Komunikace a signalizace
2. Vybavení pro záchranu na místě
3. Postup při záchraně z výšky
4. První pomoc a traumatický šok z visení (Suspension Trauma)

A další...

Mnoho zaměstnavatelů se mylně domnívá, že v případě nehody stačí zavolat linku 112. Realita je taková, že hasiči nemusí dorazit včas, aby zabránili fatálním následkům ortostatického šoku.

Legislativní zakotvení: Kdo to nařizuje?
Povinnost mít vypracovaný záchranný plán není výmyslem bezpečnostních techniků, ale přímým požadavkem české legislativy:

Nařízení vlády č. 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do volné hloubky.

Konkrétně příloha k tomuto nařízení, část I., bod 2:
„Zaměstnavatel zajistí, aby práce (ve výškách) byla plánována a prováděna tak, aby v případě nehody nebo nouze bylo možné neprodleně poskytnout první pomoc a provést záchranu."

www.verti-work.cz

VERTI-WORK GROUP

08/11

CHECKLIST PRO VEDENÍ FIRMY

Tento seznam je určen pro majitele a jednatele. Pokud na některý bod odpovíte „NE“, nesete jako statutár osobní odpovědnost za případné následky.

- Mají všichni pracovníci, kteří vstupují do koše, prokazatelně platné a doložitelné školení pro práci ve výškách dle NV č. 362/2005 Sb.? (Pozor: Školení na obsluhu plošiny není totéž co školení pro práci ve výškách).
- Disponuje naše firma platnými průkazy obsluhy MEWP pro všechny typy plošin, které aktuálně provozujeme nebo si pronajímáme
- Máme pro každé pracoviště vypracovaný a schválený písemný Záchranný plán pro případ nehody nebo poruchy plošiny?
- Jsou naši lidé vybaveni certifikovanými osobními ochrannými prostředky (postroj + zkracovač lana), které procházejí pravidelnou revizí každých 12 měsíců?
- Máme v interních směrnicích (MPBP) jasně definován zákaz stání na zábradlí a vyklánění se z koše bez řádného zajištění?
- Jsme si vědomi, že jakákoliv práce, kde nohy pracovníka opustí zem o více než 1,5 metru, již podléhá přísnému režimu práce ve výškách?
- Provádíme pravidelné audity bezpečnosti přímo v terénu, abychom ověřili, zda lidé postroje skutečně používají, i když nejsme nablízku?
- Máme smluvně ošetřeno, kdo odpovídá za zábor a bezpečnost veřejného prostoru (chodníky, silnice), pokud pracujeme v exteriéru?
- Víme přesně, jaké finanční likvidaci (regres pojišťovny) bychom čelili v případě úrazu pracovníka bez platného školení?

Pokud jste v seznamu pro vedení našli byť jen jednu mezeru, hazardujete s existencí své firmy.

VERTI-WORK GROUP

09/11

CHECKLIST PRO ODPOVĚDNÉ OSOBY

Tento seznam musí mistr/odpovědná osoba projít každé ráno předtím, než povolí první výsuv ramene.

- **Kontrola oprávnění:** Mají dnes všichni přítomní pracovníci u sebe platné průkazy a jsou prokazatelně seznámeni s riziky pro toto konkrétní místo?
- **Stav postrojů:** Jsou všechny postroje a OOPP v pořádku, nejsou poškození a mají platnou revizi?
- **Zádržný systém:** Jsou lana nastavená tak krátce, aby pracovník nemohl fyzicky přepadnout přes zábradlí koše?
- **Zkouška nouzového spuštění:** Vyzkoušeli jsme si dnes ráno dole na podvozku, že manuální spouštění koše skutečně funguje pro případ výpadku motoru?
- **Pozemní pracovník**: Je určen konkrétní člověk, který zůstává u podvozku plošiny, řídí zábor a umí v případě nouze zasáhnout?
- **Zábor prostoru:** Je zóna ohrožení (akční rádius plošiny + 1 metr) viditelně označena kužely, dopravním značením nebo páskou?
- **Kontrola podkladu:** Je plošina ustavena na pevném povrchu? Jsou všechna kola mimo poklopy kanálů a měkké krajnice?
- **Povětrnostní podmínky:** Zkontrolovali jsme rychlost větru? (Při větru nad 12 m/s nebo silném dešti se práce okamžitě zastavují).
- **Zákaz improvizace:** Jsou v koši přítomny pouze věci, které tam patří? (Přísný zákaz používání beden nebo žebříků uvnitř koše pro zvýšení dosahu).
- **Záchranný plán a analýza:** Je k před zahájením práce provedena analýza rizik a vypracován záchranný plán pro konkrétní místo?

CO TEĎ? NEČEKEJTE NA PRVNÍ PÁD.

Většina firem nás volá, až když na dvoře stojí policie a Inspektorát práce. Buďte o krok napřed.
Pomůžeme vám zlegalizovat váš provoz a ochránit vaše lidi i majetek:

Pokud byla v CHECKLISTU odpověď “NE” na kteroukoliv otázku, navštivte naši stránku:

Pamatujte: Školení stojí pár tisíc. Nehoda stojí miliony. Co si vyberete vy?

KONZULTACE

Pro pomoc s realizací projektů a pracovní náplně.

INTERNI AUDIT

Pro ověření BOZP vaší firmy.

VERTI-WORK™
GROUP

DĚKUJEME, ŽE VÁM NA BEZPEČNOSTI ZÁLEŽÍ

Dočetli jste až sem. To znamená, že patříte k té menšině odpovědných zaměstnavatelů, kterým není lhostejný osud jejich lidí ani stabilita vlastní firmy.

+420 775 505 336 info@verti-work.cz www.verti-work.cz LinkedIn Profile